

Odlasci pred stanove političara imaju efekt zastrašivanja, i za osobe na političkim funkcijama i za njihove bližnje i susjede

Odlasci prosvjednika pred stanove kontraproduktivni su i štetni

Oni imaju efekt zastrašivanja, što je štetno - kultura straha definitivno nikome ne treba biti motiv za djelovanje ili ne djelovanje, kaže Marina Škrabalo

Mirela LILEK
mirela.lilek@vjesnik.hr

Reakcija i savjetodavnih korekcija na prosvjede svakim je danom sve više. Mreža mladih Hrvatske, krovna organizacija mladih, pozivala je građane na smisleni i preciznu artikulaciju zahtjeva, dok članovi GONG-a i Centra za mirovne studije upozoravaju da je odlazak pred stanove političara kontraproduktivan i štetan. Kao takve, ne odobrava ih ni istraživačica i aktivistica Marina Škrabalo.

»Odlasci pred stanove političara imaju efekt zastrašivanja, i za osobe na političkim funkcijama i za njihove bližnje i susjede. Meni stvaraju asocijacije na ruandske horde koje su ganjale Tutsi 'zohare' - neprijatelje Hutu-režima. Sve to u potpunosti odskace od inače izuzetno nena-

silnih, duhovitih prosvjeda koji u fokusu imaju institucije vlasti, ali i institucije gdje je koncentrirana politička te ekonomska moć - stranke, banke«, kaže Marina Škrabalo, članica Centra za mirovne studije. Posjeti privatnim stanovima političara kontraproduktivni su, objašnjava, za sam imidž prosvjeda, jer šalju poruku koja je u koliziji s drugim porukama prosvjeda. »Koliko god se netko ne slaže s većinom mišljenja

Andrije Hebranga, definitivno nije dobro da on zašuti iz straha za vlastitu obitelj, koja se uplašila prosvjednika pod prozorom. Strah ne smije biti motiv nikome za djelovanje ili nedjelovanje. To je štetno, kultura straha nam ne treba«, uvjerava Marina Škrabalo.

Po njenom je mišljenju osnova svega da vlast počne komunicirati s građanima, čime će se smanjiti oblik pritiska. Smatra, naime, da je ključno pogonsko gorivo prosvjeda zatvorenost vlasti. Frustracija zatvaranja javnih prostora, naročito Markova trga, te ignoriranja poziva na komunikaciju rezultira sve većim pritiskom i fokusom, među ostalim, na funkcije, pa i osobe. »Ne bih se začudila da prosvjednici odlaske na kućne pragove političara pravdaju onom narodnom - 'ako neće Muhamedu brdu, onda će brdo Muhamedu'. A uz to je zasigurno prisutan i moment bijesa na radikalne razlike u blagostanju i stambenoj zbrinutosti političke elite u odnosu na obične građane«, kaže Marina Škrabalo.

S njom se slaže i Suzana Jašić, članica Vijeća GONG-a, uvjereni da ljudi ne bi odlazili pred stanove političara da mogu doći na Markov trg.

»Slažem se da obitelji političara ne bi trebale ispaštati ni na koji način, no tu su dva problema. Prvi je što je Markov trg 'zabranjeni grad', a drugi što su institucije postale autistične, pa prosvjednici ulaze u jedinu zonu u kojoj su političari ranjivi - pred njihove stanove. Naravno da to nije dobro, no to je fenomen koji se ne može sagledati bez dva spomenuta problema«, kaže Suzana Jašić.

GONG zasad još nema definiran zajednički stav o prosvjedima. Ima ga, međutim, Mreža mladih

Hrvatske (MMH), krovna organizacija mladih u državi. Iz MMH apeliraju na građane da na ostvarenju svojih ciljeva rade na miran i dostojanstven način. »Mladim građanima sugeriramo definiranje svoje jasne društvene uloge, koja će prije biti postignuta dobrim organiziranjem i mirnim djelovanjem nego nasiljem, kao što to mnogi priželjkuju i na što se velik dio javnosti uglavnom fokusira«, kažu u Mreži. Primjetili su, naime, čemu se nimalo ne vesele, da se mlade kroz prosvjede promatra kroz prizmu »kuhara nevolja«.

Ujedno izražavaju zabrinutost stanjem u državi, obilježenim prosvjedima te socijalnim nemirima u koje su neposredno uključeni i mladi. Iako prosvjed smatraju legitimnim oblikom izražavanja nezadovoljstva i smatraju da svaka vlast na njih mora biti osjetljiva te čuti i razumjeti građane i građanke, apeliraju i na intenzivnije uključivanje mladih građana u procese koji vode stabilizaciji situacije.

»Smatramo da je vrijeme rezervirano za predrasude prema mladima isteklo te da se na potpuno uključivanje mladih u procese demokratskog odlučivanja mora početi gledati kao na jedno od rješenja za izlazak iz sveopće društvene krize«, poručuju iz Mreže mladih.

Matica hrvatskih sindikata ne ide u prosvjed

ZAGREB/SPLIT - Matica hrvatskih sindikata javnih djelatnika, treća najveća sindikalna središnjica koja okuplja oko sto tisuća članova, neće sudjelovati u subotnjem prosvjedu u Zagrebu. »Podržavamo prosvjede građana no ne možemo se u njih uključiti iz jednostavnog razloga: program koji nude ima jednu točku, a to je smjena Vlade. Ne možemo podržati takvu točku bez da znamo što će biti nakon toga«, kaže predsjednik Sindikata hrvatskih učitelja Zvonimir Laktašić. Koordinacija hrvatskih sindikalnih središnjica podržala je prosvjede. Sindikati, međutim, drže nužnim oblikovanje nezadovoljstva u smislu niza jasnih

zahtjeva. Stoga su najavili da će Vladi uputiti program društvenog i gospodarskog oporavka, a ne budu li ozbiljno razmotreni, sindikati će članstvo pozvati na veliki prosvjed krajem ožujka ili početkom travnja. »Sindikalne središnjice i njihovi vođe trebali bi pridonijeti što skorijem raspisivanju parlamentarnih izbora i političkim promjenama«, poručio je u petak u Splitu Željko Stipić, predsjednik Sindikata zaposlenih u hrvatskom školstvu »Preporod«. Ono što se u početku smatralo suzdržanošću, među prosvjednicima diljem zemlje sve se više tumači kao naklonost sindikalnih čelnika Vladi, upozorio je. [I. D., M. L.]